

ACC. N:R M. 16408 : 1-2.

Landskap: *Småland* Upptecknare: *Thore Brogårdh, Heaburgd*
Härad: *Lunnabo* Berättare: *Fallerfors*
Socken: Berättarens yrke:
Uppteckningsår: *1958* Född år i *Sk. Fagerhult*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

*Om Britta Dörje, - tvålhandlig kvinna
som hade vagnar i sin stuga. s. 1-2.*

Skriv endast på denna sida.

M. 16408:1.

Småland
Landskap: Upptecknat av: ~~Thore Brogårdh~~
Härads: ~~Sunnerbo~~ Adress: Hallaryd.
Socken: ? Berättat av: Sallerfors
Uppteckningsår: 1958 Född år i Sk. Fagerhult.

Häxan Britta Dörje:

Berättelsen om Britta Dörje skall enligt sagesmannen ha hänt i Hallaryds socken, men trots intensiva efterforskningar har inget kunnat tyda på detta. Däremot hörde jag vid mina efterforskningar av f.d. lantbrukaren Elov Josefsson, Lövås, Anderstorp, exakt samma historia, men kunde tyvärr ej heller han erinra sig vart händelsen hade utspelats, dock i småland.

Enligt uppgifter från Skånes Fagerhult, skulle berätterskans (moder till ovan-nämnda Sallerfors och 87 år gammal) fader Andreas Svensson född 1830 i Össjö Östergård. S. Ljunga (Kronobergs län) själv ha varit med om då de tog död på de sista vargarna och när de brände den sista häxan i Sunnerbo, enligt följande:

Far berättade att vargarna var väldigt besvärliga och närgångna en vinter. Fåren som kom hem voro rivna och många av dem kom aldrig eftersom vargarna hade dödat dem. Man beslöt sig då för att gå skallgång. Vargnät och bössor togos fram, och alla i byn slöto upp för att få tag på marodörerna. Drevet satte igång, men varken den första eller andra dagen uppnådde man något som helst resultat. Man fick ofta upp spår ute i markerna, men några vargar såg man aldrig till. På tredje dagen kom man fram till en backstuga, och i denna bodde en illa känd trollkona. Hennes namn var av gubbarna i jaktlaget började ana oråd, ty vem visste om inte Britta hade ett finger med i spelet. Han knackade därför på dörren, och bad allra ödmjukast om ett glas vatten. Jomen, kärringen gick efter det önskade, och då passade gubben på att gå innanför dörren, han ville kan veta se efter om något av intresse fanns där inne. Döm om hans förvåning då han såg att de jagade vargarna låg i en ring framför spisen. De rusade upp, och skulle fara på honom, men Britta hade makt över dem, så

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

ACC. N:R M. 16408:2

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

hon höll dem tillbaka.

- Nu lövar du, sa hon, at int' säga ett or te' nån KRISTEN själ. å va du sett. Åh då sau att Du knäpper ur dej då ållra m nsta, sau släpper ja tassarna pau de'.

- Ja lövar de' Britta, att int' säga ett or te' nån Kristen själ.

Med detta nöjde sig trollkonan, hon visste väl också att alla var rädda för henne, och trodde på hennes makt, varför hon släppte ut honom. väl utkommen sprang gubben emellertid genast bort till en stor fura i närheten av stugan. Han fannade om den och så skrek han så högt han för-
måde.

/ Ja ha lövt å int' tala om för en KRISTENSjäl, att vargarne finns hos Britta, men för dej Tall kan ja tala om då.
på det viset kunde han tala om för de övriga i laget vad han sett, utan att bryta sitt löfte mot häxan. Man rusade nu in i hennes stuga, vargarne skötos ner, och trollpackan band man fast vid fyren. I all tysthet tog man lagen i sin egen hand, och brände henne, och därmed den sista häxan i socknen. Far berättade att även prästen var med vid tillfället, och för honom höll det på att gå illa, då det var på ett hår när att han föll i samma bål som häxan. Det sas att det där hade nog Britta ställt om.

+